

Posudek vedoucího na diplomovou práci

Název práce: Přenos reciproční sympatie z jedince na skupinu
Autor: Bc. Ondřej Rýdlo
Vedoucí: Ing. Mgr. Marek Vranka

Diplomová práce se zabývá problematikou reciprocity, jíž autor zevrubně představuje v teoretické části. V empirické části se následně pomocí online experimentu zaměřuje na dosud málo prozkoumaný fenomén recipročního chování založeného na členství ve skupině. I přestože je **teoretická část** zpracována pečlivě a detailně, s využitím velkého množství zahraničních odborných zdrojů, u práce je nezbytné vyzvednout zejména zrealizovanou výzkumnou studii. Autor v **empirické části** navazuje na stávající poznatky představené v teoretické části, konkrétně na výsledky výzkumů mechanismů nepřímé reciprocity a přenosu recipročního vztahu z jednotlivce na členy skupiny. Ačkoliv se z běžné zkušenosti zdá plausibilní, že lidé pocítují reciproční závazek i k ostatním členům skupiny, jejíž zástupce se k nim zachoval pozitivně (či negativně), dosud existovala pouze jediná empirická studie, jež tento jev demonstrovala v kontrolovaných podmínkách – navíc pouze v podmínkách negativní reciprocity, tedy trestání. Autor si proto klade za **cíl** tento výsledek zreplicovat, rozšířit o situaci, v níž se bude jednat o reciprocity pozitivní a zároveň prozkoumat i jeden z možných klíčových faktorů jejího vzniku – míru skupinové koheze.

Pro dosažení těchto cílů **autor navrhl originální a propracovaný experiment** sestávající ze dvou částí. V první části účastníci vyplnili krátký dotazník, který měl sloužit jako podklad pro vypracování jejich osobního hodnocení jiným účastníkem výzkumného programu věnovaného hodnocení druhých. V druhé části byl původním účastníkům zaslán „jejich“ posudek, přičemž ve skutečnosti obdrželi všichni účastníci jednu ze tří verzí stejného textu – pozitivní, neutrální nebo negativní. Zároveň bylo náhodně variováno, jestli posudek byl vypracován členem soudržné, delší dobu fungující skupiny a nebo jen v rámci ad hoc vytvořeného týmu lidí bez silnějších vzájemných vazeb. Hlavní sledovanou proměnnou bylo, jak účastníci v rámci klasické hry na diktátora rozdělí reálné finanční prostředky jak svému údajnému hodnotiteli, tak členovi jeho skupiny a dvěma členům jiné skupiny. Při analýze pak bylo možné zkoumat jak se liší částky přidělené jednotlivým osobám v závislosti na valenci osobního hodnocení a kohezi skupiny. Experiment byl proveden v anglickém jazyce na relativně rozsáhlém souboru téměř 600 účastníků oslovených prostřednictvím platformy Prolific.

Pro **analýzu** dat autor používá vhodné statistické metody a výsledky ilustruje přehlednými grafy. Lze nalézt pouze menší formální nedostatky v souvislosti s prezentací výsledků (anglické termíny v záhlaví tabulek, chyby v použití kurzívy při zápisu výsledků statistických testů a pod.).

Celkově lze práci hodnotit jako nadprůměrnou, zejména s ohledem na její empirickou část, jež splňuje veškerá kritéria kladená na akademický výzkum tohoto typu a jejíž výsledky by bylo vhodné publikovat. **Práci doporučuji k obhajobě s navrhovaným hodnocením „výborně“.**